

Tilläggsyrkande

Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum: 2024-10-23

Ärende 2

Inför detaljbudget för operativa hälso- och sjukvårdsnämnden 2025

Förslag till beslut

Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden (OSN) beslutar att ge hälso- och sjukvårdsproduktionsdirektören i uppdrag att i detaljbudgeten för OSN omhänderta de uppdrag och satsningar som specificeras i detta tilläggsyrkande.

Uppdrag och satsningar

De förändringar i uppdrag som föreslås i detta yrkande ligger inom ramen för Regionfullmäktiges budget för 2025.

Index

Prisindex i detta förslag till budget är 2,0 procent, vilket motsvarar 995 mnkr. Samtliga verksamheter finansierade från Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden erhåller således en uppräkningsmotsvarande 2,0 procent gentemot budgeterade medel för 2024. Detta finansieras genom följande fördelningar:

Vårdval vårdcentral: 162,7 mnkr

- 162,7 mnkr genom fördelning av till OSN indexerade medel

Vårdval rehab: 19,9 mnkr

- 19,9 mnkr genom fördelning av till OSN indexerade medel

Sjukhus i egen regi: 634,7 mnkr

- 210,5 mnkr genom fördelning av till OSN indexerade medel
- 424,2 mnkr från resurstillskott sjukhus i egen regi

Regionhälsan: 29,6 mnkr

- 29,6 mnkr genom fördelning av till OSN indexerade medel

Närhälsan: 0,8 mnkr

- 0,8 mnkr genom fördelning av till OSN indexerade medel

Folktandvården: 10,5 mnkr

- 10,5 mnkr genom fördelning av till OSN indexerade medel

Habilitering och hälsa: 18,3 mnkr

- 18,3 mnkr genom fördelning av till OSN indexerade medel

Övriga budgettrader: 118,7 mnkr

- 118,7 mnkr genom fördelning av till OSN indexerade medel

Fördelning av indexerade medel

I regionfullmäktiges budget för 2025 budgeterades med ett prisindex på 1,5 procent till OSN, motsvarande 746 mnkr. Dessa medel föreslås fördelas enligt nedan.

162,7 mnkr fördelas till Vårdval Vårdcentral, 19,9 mnkr till Vårdval Rehab, 29,6 mnkr till Regionhälsan, 0,8 mnkr till Närhälsan, 10,5 mnkr till Folk tandvården, 18,3 mnkr till Habilitering och hälsa och 118,7 mnkr till övriga verksamheter (inkl tillgänglighetssatsningar). Dessa medel motsvarar en indexuppräknings om 2,0 procent.

Till sjukhus i egen regi fördelas 210,5 mnkr (återstår 424,2 mnkr för en indexuppräknings motsvarande 2,0 procent).

Av återstående medel (175 mnkr) fördelas 75 mnkr till att delfinansiera en primärvårdssatsning och 100 mnkr till ökade tillgänglighetssatsningar.

Fördelning av tilldelade medel läkemedel

I regionfullmäktiges budget för 2025 tilldelades operativa hälso- och sjukvårdsnämnden 250 miljoner kronor för ökade läkemedelskostnader, varav 100 miljoner går till Vårdval Vårdcentral och 150 miljoner till sjukhus i egen regi.

Av medlen till sjukhus i egen regi föreslås 60 mnkr fördelas till Sahlgrenska universitetssjukhuset för ökade kostnader inom migränvården och övriga medel fördelas till sjukhus i egen regi i enlighet med föreslagen budgetnyckel för läkemedel.

Primärvården, där den fasta läkaren tar ett helhetsansvar för patienten, hanterar en allt större del av patienterna inom Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård. Därmed förväntas vårdcentralerna ta en relativt större andel av läkemedelskostnaderna.

Fördelning av tilldelade medel demografiskt tryck

I regionfullmäktiges budget för 2025 tilldelades OSN 560 mnkr för demografiskt tryck. Dessa medel föreslås fördelas enligt nedan.

95,2 mnkr fördelas till Vårdval Vårdcentral, 11,6 mnkr till Vårdval Rehab och 6 mnkr till Habilitering och Hälsa för prognostiserad befolkningsökning.

Av återstående medel (totalt 453,2 mnkr) fördelas 400 mnkr till ökade tillgänglighetssatsningar, vilket tillsammans med de 100 mnkr som avsätts från OSN indexerade medel, innebär en total satsning på 500 mnkr.

42,2 mnkr avsätts som fria medel för OSN avseende satsningar inom ramen för sjukvårdens omställning. Dessa pengar öronmärks omställningen till nära vård och fördelas under året genom riktade satsningar, utifrån de ambitioner som formuleras i genomförandeplan för omställningen.

5 mnkr avsätts till den operativa hälso- och sjukvårdens budget för en ökad vaccinationstäckning, t.ex. avseende HPV-vaccinering.

Fördelning av tilldelade medel sjukhus i egen regi

I regionfullmäktiges budget för 2025 tilldelades OSN 1 280 mnkr för att fördelas till sjukhus i egen regi som en anslagshöjning. Dessa medel föreslås fördelas och omfördelas enligt nedan.

424,2 mnkr avsätts för att finansiera ett prisindex på 2,0 procent. 545,8 mnkr fördelas till sjukhus i egen regi som en ramförstärkning i enlighet med föreslagen budgetnyckel.

100 mnkr fördelas till Sjukhusen i Väster respektive 50 mnkr till Skaraborgs sjukhus för att finansiera ökade hyreskostnader.

150 mnkr fördelas till sjukhus i egen regi för att stärka den prehospitala vården. Insatserna inkluderar förstärkning av akut- och lättvårdsambulanser samt bedömningsbilar. Utbildning för distriktsläkare och bemanningen på akutmottagningarna ska också stärkas. Bättre samordning av ambulanser, bedömningsbilar, sjuktransporter och mobila vårdteam behövs för att uppnå målet om att nå 90% av prio 1-larm inom 20 minuter. Samverkande sjukvård inom Fyrbodals har visat sig framgångsrikt, särskilt på landsbygden, och liknande arbetssätt bör utvecklas i hela regionen samt inkluderas i det nya hälso- och sjukvårdsavtalet mellan VGR och Västkom.

10 mnkr avsätts till den operativa hälso- och sjukvårdens budget för vidare fördelning till sjukhusen för att utbilda förstärkningssjuksköterskor och förstärkningsundersköterskor i förstärkt IVA-vård.

Tillgänglighetssatsning – upphandlad vård

500 miljoner kronor avsätts till en central fond under operativa hälso- och sjukvårdsnämnden för att upphandla vårdkapacitet från fristående aktörer. Medlen ska riktas dit behoven är störst och utbetalas efter leverans. Syftet är att korta väntetider, vilket också kan avlasta VGR sjukhus och ge vårdpersonalen nödvändig återhämtning. Särskilda åtgärder behövs för att öka upphandlad vård inom ögonsjukvård, ortopedi och gynekologi, utan att minska resurserna eller vårduppdraget för de egna sjukhusen.

Det är angeläget att VGR ser till att skapa långsiktiga förutsättningar för privata vårdgivare att bedriva verksamhet genom att se över avtalstider och möjliggöra mottagande av bredare patientgrupper (ASA-klasser), med fokus på hela vårdkedjan.

Regeringen har i sitt budgetförslag aviserat om ett sektorsbidrag till regionernas hälso- och sjukvård. Under förutsättning att förslaget antas, föreslås de cirka 300 miljoner kronor som tilldelas Västra Götalandsregionen att avsättas för upphandling av vårdkapacitet.

Fördelning av tilldelade medel ordnat överförande, omställningsmedel samt oförutsedda medel

I regionfullmäktiges budget för 2025 tilldelas OSN 140 mnkr för ordnat överförande, omställningsmedel samt oförutsedda medel. Dessa föreslås fördelas enligt nedan.

25 mnkr kronor avsätts för att finansiera en primärvårdsatsning, vilket tillsammans med de 75 mnkr som avsätts från OSN indexerade medel, innebär en total satsning på 100 mnkr som tilldelas Vårdval Vårdcentral för att möta omställningen till nära vård. Primärvården tar hand om en växande andel av patienterna inom Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård, där den fasta läkaren tar ett helhetsansvar för patienten. Förväntningarna ökar på primärvården att ta ett ännu större ansvar, bland annat med utökade öppettider, läkare i beredskap dygnet runt samt aktuella omställningsuppdrag. Redan idag har stora förflyttningar skett från specialistvården till primärvården, vilket framgår av primärvårdsrapporten. Mellan 2015 och 2023 minskade antalet patienter som helt behandlas inom specialistvården med 9 053, medan antalet kroniker som får sin vård i primärvården ökade med 259 480 personer. Valet av vårdcentral och möjligheten till en fast vårdkontakt är avgörande för att skapa trygghet och kontinuitet i vården.

5 mnkr avsätts till den operativa hälso- och sjukvårdens budget för finansiering av utredning kring införande av vårdval inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Vårdval inom den öppna specialiserade barn- och ungdomspsykiatri enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) innebär samverkan mellan regionens egna verksamheter och privata aktörer för att tillgodose barnens och deras familjers behov på ett effektivt sätt. Det är samtidigt viktigt att understryka att samverkan inom hälso- och sjukvården för barn och unga måste ske på alla vårdnivåer. Ansvarsfördelningen måste vara tydlig och samarbetet mellan Elevhälsan, primärvården, vårdval BUP inom öppenvården samt den specialiserade psykiatriska slutenvården på sjukhusen måste aktivt främjas.

2,5 mnkr avsätts till den operativa hälso- och sjukvårdens budget för att finansiera utredning avseende barn- och ungdomsvårdsprogram. VGR ska påbörja utvecklingen av en läns gemensam samverkan för barn och unga mellan region och kommun, och säkerställa en tydlig plan för att implementera det nationella hälsovårdsprogrammet för barn och unga upp till 20 års ålder. Slutredovisning av hälsoprogrammet ska ske till Socialdepartementet senast den 31 oktober 2026. Västra Götalandsregionen är delaktig i detta nationella arbete. Samtidigt pågår en nationell utredning för att stärka elevhälsan och skolans stödinsatser. Målet är att förbättra samverkan mellan befintliga aktörer för att främja barns och ungdomars hälsa och välmående, med särskilt fokus på barn och unga med särskilda behov samt övergången till vuxenvård. Detta kommer att säkerställa att tidigare kunskaper och vårdinsatser inte går förlorade, och att vårdkvaliteten kan upprätthållas.

2,5 mnkr avsätts till operativa hälso- och sjukvårdsnämnden för att utreda hur studenter och studenters hälsa bättre kan omhändertas inom ramen för primärvården. Nästan varannan student uppger besvär av ångslan, oro eller ångest. Regionen behöver ta ett större ansvar för studenter och studenters psykiska ohälsa i Västra Götaland. Detta gäller studenter på högskolor och universitet, men även regionens egna folkhögskolor.

50 mnkr avsätts till Regionhälsan för att utöka antal finansierade utbildningsplatser för ST-läkare inom allmänmedicin. För att klara ett utökat uppdrag måste kraft läggas vid att säkerställa att kompetensbehovet täcks.

5 mnkr fördelas till Regionhälsan för fortsatt finansiering av en gynekologisk utbildningsenhet. Detta för att säkerställa tillgång till platser för sidotjänstgöring inom gynekologi för ST-läkare i allmänmedicin i Göteborgsområdet. Enheten utbildar årligen omkring 17 ST-läkare inom gynekologi och bidrar till vård för omkring 2 000 patienter.

50 mnkr avsätts i en särskild satsning för att möta omställningen och för att finansiera förväntade kostnadsökningar inom Vårdval Rehab. Primärvården tar hand om en växande andel patienter i Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård, vilket även gäller för Vårdval Rehab. Fysioterapi har till stor del flyttats från sjukhusen till Vårdval Rehab, vilket har ökat tillgängligheten för patienter och är en viktig del i omställningen till nära vård.

Övriga medel

Övriga medel i regionfullmäktiges budget till OSN fördelas enligt nedan.

12 mnkr avsätts för fortsatt finansiering av mottagning för vård kopplat till sexuella övergrepp.

20 mnkr avsätts för ökade kostnader för läkemedelsleveranser.

45 mnkr avsätts för att förbättra vården av patienter med icke malign smärta.

5 mnkr avsätts för tidigare beslutad utökning av prostatascreening.

30 mnkr avsätts för att finansiera i regionfullmäktiges budget beslutade satsningar på förstärkt LARO-vård.

5 mnkr avsätts för att öka vaccinationstäckningen.

I enlighet med regionfullmäktiges budgetbeslut avsätts 20 mnkr för att permanenta projektet sammanhållen vårdkedja för förlossningsrädda och födande med annan sårbarhet, liksom 25 mnkr för en fortsatt satsning på stärkt samordning kring förlossningsvården i Västra.

Tabell - Sammanfattning av föreslagna satsningar

- Uppräkning 2,0 procent till samtliga verksamheter	995 mnkr
- Befolkningsuppräkning vårdval samt Habilitering & hälsa	113 mnkr
- Ramförstärkning sjukhus i egen regi	546 mnkr
- Ökade hyreskostnader, SkaS och SiV	150 mnkr
- Tillgänglighetssatsning, upphandlad vård	500 mnkr
- Primärvårdssatsning	100 mnkr
- Fler ST-platser i allmänmedicin	50 mnkr
- Satsning prehospital vård	150 mnkr
- Förstärkt IVA-vård	10 mnkr
- Förstärkning barn- och ungdomspsykiatri	5 mnkr
- Finansiering utbildningsenhet gynekologi inom primärvården	5 mnkr
- Vårdval Rehab, prognostiserad kostnadsökning	50 mnkr
- Omställning, fria medel	42 mnkr
- Ökade läkemedelskostnader, sjukhus i egen regi	150 mnkr
- Ökade läkemedelskostnader, Vårdval Vårdcentral	100 mnkr
- Mottagning för vård kopplat till sexuella övergrepp	12 mnkr
- Ökade kostnader för läkemedelsleveranser	20 mnkr
- Förbättra vården av patienter med icke malign smärta	45 mnkr
- Utökning av prostata-screening	5 mnkr
- Förstärkt LARO-vård	30 mnkr
- Ökad vaccinationstäckningen	10 mnkr
- Permanenta projektet sammanhållen vårdkedja för förlossningsrädda	20 mnkr
- Fortsatt satsning på stärkt samordning kring förlossningsvården i VGR	25 mnkr
- Satsning studenthälsa	2,5 mnkr
- Barn- och ungdomshälsovårdsprogram	2,5 mnkr

Vänersborg den 23 oktober 2024

Stefan Svensson, andre vice ordförande (KD)

Gustaf Josefson (M)

Cecilia Andersson (C)

Pär Lundqvist (L)